

15. let "České besedy" Sarajevo

Letos na podzim Sdružení občanů českého původu "Česká beseda" Sarajevo slavilo patnácté výročí obnovení činnosti. Oslava patnáctého výročí obnovení činnosti České besedy Sarajevo a Dne sv. Václava se konala dne 28.09.2011 v prostoru Františkánského kláštera sv. Ante na Bistriku.

Centrální místo obsadilo otevření knihovny "Český koutek", který zahrnuje beletrii, odbornou literaturu a časopisy, dětskou literaturu, edice "České besedy" a archivní materiály. O tom, stejně jako o pokračování programu, hovořila předsedkyně Jovanka Manžalović Šalaka.

Následovaly české lidové písně v provedení Tamburáckého orchestru "Lyr". S jejich doprovodem odzpívala Martina Milošević spleť českých písniček, a Zvezdana a Ivan Stuchly zaspívali "Kristýnku". Autor celého aranžmánu byl vedoucí "Lyr" Anton Tvrtkovic.

V květinové výzdobě, kterou pro výročí připravila Ljerka Látal Danon byly i růže, které její dědeček dovezl z České republiky koncem 19. století, a které kvetou i dnes v Sarajevu. Tomislav Krzyk připravil přehled na velkou českou spisovatelku Boženu Němcovou a její nejslavnější dílo, "Babička" a představil fotografie, které byly snímány během návštěvy "Babiččina údolí".

Ředitel Etnologického ústavu Akademie věd České republiky v Praze, dr. Zdeněk Uherek představil svou novou knihu "Češi v Bosně a Hercegovině." Jeho výklad překládala Jadranka Šuster. Host z České republiky se svou spolupracovnicí Veronikou Beranskou přivezl nádherný dárek k výročí České besedy: český národní kroj, který byl darován Národopisným Ústavem v Brně v organizaci dr. Jany Pospíšilové. Ženský kroj z místa Šlapanice, deset kilometrů od Brna, vytvořila Zdeňka Drlíková v roce 1993.

Následoval koktejl a družení s hosty, kteří se zúčastnili oslavy. Oslavu navštívili: konsulka Jana Stará, Gvardian fra Perica Vidic, místopředseda Rady národnostních menšin BiH Vasilija Ibrahimagic, náměstek primátora Magistrátu města Novo Sarajevo za sociální problematiku Emina Rovčanin, zástupci Sdružení HUM, SKD Cankar, Sdružení Italů a Společnost bosensko-českého přátelství "Snješka," ředitelka Střední školy životního prostředí a Výtvarnictví ze dřeva Nada Miletic a další hosté.

Oslava patnáctého výročí České besedy Sarajevo zůstane v příjemné vzpomínce všem, kteří se zúčastnili kvůli zajímavému programu a příjemné atmosféře, a oslava jim bude připomínat pamflet, nové číslo Zpravodaje a jubilejní odznak který vytvořil Igor Sivjakov.

Leona Sabolek
Přeložil Jaroslav Kořízek

Dobrý den

Chtěla jsem Vám již napsat dříve, ale připravovala jsem kroj pro oblékání před muzejním symposiem a tak jsem nestíhala.

Píši Vám informace o kroji, který jsem Vám poslala:

Jedná se o kroj ze Šlapanic u Brna, to je 10 km východně od Brna, kroj je ušit pro svobodnou dívku v pase max 75 cm.

Ušila jsem ho v roce 1993 pro potřeby mladých dívek, které jsem vedla v Národopisném souboru Vrčka, Tehdy jsem šila 4 kroje, 2 pro své dcery, 1 pro sebe a 1 pro "strýčka příhodu" / kdo by potřeboval - nyní ho potřebujete Vy v České besedě a proto jsem ho Vám poslala/

Oblékání kroje:

- Nejdříve se obleče - bílé punčocháče, bílé tílko a bílé kalhotky, pak uvážeme jelito /paní Jana z muzea Vám zašle fotku jak se Jelito váže - fotila mne/ uvázání na smýčku vázat na zádech dívky!!!

- na jelito se váží spodničky od nejkratší, každou uvázat pevně na záda, dívka si musí nafouknout vzduch do břicha, první dvě spodničky musí být pevně uvázané - nesmí na zádech odstávat!!!! Takto se uvážou 3 spodničky. Dvě nejdelší spodničky se zaskládají faldama do sebe, přes ně se do nažehlených faldů založí hedvábná vrchní sukně. Tyto tři suně /dvě spodničky a hedvábná/ se oblékají zároveň přes hlavu dívky a každá zvlášť se uváže. Uvazování je stejné jako u třech prvních - musí se přitáhnout na záda a pevně uvázat!!!
- Důležité !!!!!- sukně se uvazují nažehlenými faldy do zadu a vpředu na břichu je hladká 60cm nažehlená část sukně - ne faldy dopředu !!!!!
- Sukně se žehlí na 9 faldů, pátý fald je prostřední a musí být uprostřed zad, jinak jsou sukně na dívce nakřivo!!!!
- dále oblékámí rukávce s kordulkou, kterou jste si na ramenou sešily nebo sešpendlily dle velikosti postavy. halenku od rukávců zastrčíme pod hedvábnou sukni a tu pak uvážeme
- zástěra se váže přes přední šůsky kordulky/živůtku/ a v zadu pod velké šosy kordulky/živůtku/
- dále dáme na krk krejzlík - směrem nahoru, kolem něho a na záda položíme hedvábný šátek - špička šátku je dole uprostřed zad, pak dva přední cípy přeloženého šátku /úhlopříčka/ sepneme do krejzlíku brožkou a zbývající visící cípy založíme jeden přes druhý za kordulku, tak aby třásně visely z kordulky a zajistíme je špendlíky, aby špendlíky byly zakryté používají Šlapanické dívky voničku / kytička živých květů nejlépe karafiát s asparagusem a mašlí/.
- Mašle v pase se zavazuje na zádech přes špičku hedvábného šátku.

Úprava hlavy:

1. učesat vlasy na hladko do drdolku a kolem něho se pak přisponkuje věneček.
2. vlasy stáhnout do dvou copů a přeložit nad krkem přes sebe a nasadit na hlavu uvázaný šátek, tak jak mne fotila paní Jana z muzea

Škrobení:

- do mísy 8 litrů vody do ní 3 polívkové naběračky pšeničného škrobu s kopcem - ne zarovnané a lžíce boraxu s kopcem. Rozmíchat pořádně pak namočit spodničku, pořádně promáchat a promnout, vykrotit, vymačkat v ručniku nebo ve větší spodničce a za mokra žehlit, tak že se při žehlení spodnička zároveň vysušuje a vytvrzuje do faldů. Pokud se žehlička lepí na plátnou použijeme mýdlo - namydřit spodničku - a nelepit se tolik
- Před žehlením si naznačte 9 faldů a v přední části spodničky na břichu je 60 cm a pak teprve je 1. fald. K hedvábné sukni růžovofialové patří bílá zástěra a bílá nebo vínová mašle, můžete si uvázat kolem rukávců podvazadla vínové mašle.
- K bílé sukni s modrými pruhy patří bílemodrá zástěra bílemodrá mašle a bílemodré stuhy na podvazadla u rukávců
- Podvazadla se sice ve Šlapanicích nenosí, ale na Brněnsku se objevují tak si je můžete vázat, aby kroj byl pestřejší.

Doufám, že jsem Vám o kroji pověděla všechno, škoda že jsem správně nerozuměla Vašemu dopisu, půjdu do muzea aby mi ho přeložily a pak Vám na něho ještě jednou odpovím.

Pěkný den a hodně radosti ve Šlapanickém kroji Vám přeje

Drlíková Zdeňka